

Gekleurd controleren

Native Instruments is een softwarefabrikant die inmiddels ook heel wat speciaal op hun software toegesneden hardware heeft uitgebracht. De nieuwste toevoeging is de Komplete Kontrol S keyboardserie die complete integratie met hun software belooft.

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

Native Instruments hardware heeft vaak een gelikte, degelijke uitstraling en deze nieuwe serie keyboards is daarop geen uitzondering. Ze zien er futuristisch uit met een strakke zwarte behuizing, waarin een semigewogen toetsenbord is gemonteerd van het merk Fatar, dat bekend staat om zijn goede kwaliteit en prettige speelbaarheid. En lekker spelen doen deze keyboards dan ook.

Keyboardcontrollers zijn nieuw voor Native Instruments, maar men heeft duidelijk zijn huiswerk gedaan: de acht encoderknoppen voelen degelijk aan en zijn allemaal voorzien van een mooi, goed afleesbaar display. Het minimalistische design heeft verder nog een sectie transportknoppen en een encoder met diverse functies. Verrassend is de keuze voor touchstrips als controller voor modulatie en pitchbend: een rijtje leds naast de strip geeft de waarde aan. Het is even wennen, maar de bediening is nauwkeurig en expressief. Het voordeel is dan weer dat de strips programmeerbaar zijn.

Op de achterzijde zit verder alleen een aansluiting voor een expressie- en een sustainpedaal, en de klassieke midi-in/out-poorten. De Kontrol S werkt met een externe voedingsadapter en wordt met de computer verbonden via usb.

Softwarepakket

De Kontrol S past precies in de filosofie van Native Instruments: de hardware is passief en de computer die je eraan koppelt zorgt ervoor dat het werkt. Dat betekent in dit geval twee dingen: zonder software van NI

werkt alleen het toetsenbord en versturen de rotaries controllerdata; geen van de speciale functies is dan actief. Verder heb je ook de plug-ins van Native Instruments nodig om de encoders, de browsertoetsen en de knop voor speciale functies te kunnen gebruiken. NI Komplete 9 of 10 om precies te zijn, en als je deze hebt, kun je Kontrol S-software downloaden. Deze installeert een set drivers, tools voor daw-software en de Komplete Kontrol software.

Deze software kan standalone of als vst/aax/au-plug-in functioneren en vormt het centrale bedieningspaneel van de controller. Op het scherm verschijnen alle Komplete-onderdelen, met diverse browsing-opties. Zo kun je per softwarepakket door de geluidenbibliotheek lopen, maar ook op basis van het soort geluid of een combinatie hiervan. NI heeft alle geluiden gelabeld met tags en daarmee kun je dus ook op het soort geluid zoeken, waarbij automatisch het instrument en editor van het geluid geladen worden.

Op het Kontrol S keyboard zit een encodersectie met vier pijltjestoetsen waarmee je door de software navigeert. Met de encoder loop je door de lijst van presets en met een druk op de encoder selecteer je ze. Ook kun je met de up/down-toetsen door de presets lopen.

Voorgekookt

De software is simpel van opzet met duidelijke grote schermen en weergaves van de plug-ins. Men heeft eigenlijk compleet transparant gemaakt welke software wordt gebruikt voor het geluid dat je uitkiest; het bijbehorende scherm met parameters verschijnt vanzelf. Daarbij krijgen de acht encoders en displays

INFO

- **prijs incl.:** S25 € 499,- S49 € 599,- S61 € 699,-
- **distributie:** AmpTec BVBA, +32 112 81458
- **internet:** www.ampTec.be, www.native-instruments.com

SPECIFICATIES

- Fatar fullsize keyboard met 25, 49 of 61 toetsen
- aftertouch en velocity
- verlichting boven elke toets
- touchcontroller strip voor modulatie/vrij toewijsbaar
- touchcontroller strip voor pitchbend/vrij toewijsbaar
- 8 encoders
- 8 kleuren displays voor encoders
- transportsectie
- centrale encoder voor browsing
- 1/4" aansluiting voor expressie- en sustainpedaal
- usb-aansluiting
- midi-in/out
- 2x pedalaansluiting

direct de voorgeprogrammeerde functie, de native map, die is toegesneden op de gekozen preset en die naar wens aanpasbaar is. Dat kan bijvoorbeeld filterfrequentie of resonantie zijn, adsr-waardes of de hoeveelheid effecten die je dan direct kunt instellen met de encoders. De displays onder de encoders geven de functie van de desbetreffende encoder weer. Bij gebruik in een daw gebruik je de Komplete Kontrol-software als plug-in. Deze vormt de schil rondom de eigenlijke plug-in.

Voor vier daws biedt NI extra integratie: met Cubase, Logic Pro, Ableton Live en Nuendo kun je de transportknoppen gebruiken, door tracks lopen en ze selecteren. Op dit moment kun je echter alleen instrument-plug-ins besturen met de software, effect-plug-ins van Native Instruments niet. Het is verder niet mogelijk om losse instrumenten te besturen zonder de Komplete Kontrol-schil te gebruiken. Wie live aan de slag wil met een Komplete S controller is aangewezen op de Komplete Kontrol software, maar die biedt geen set-ups met bijvoorbeeld meerdere presets, verdeeld over het toetsenbord, of sets playlists die je kunt save en laden. Het zou mooi zijn als Native Instruments de software in de toekomst zou uitbreiden met dit soort handige functies.

Kleuring

De Kontrol S is voorzien van een aantal extra functies. Zo zit er boven elke toets een meerkleurige led die aangaat als de toets aangeraakt wordt. Native Instruments noemt dit de Light Guide. Als je dat irritant vindt, kun je het uitzetten, maar dan doen de leds het ook niet als ze voor andere functies

gebruikt worden. Afhankelijk van het gebruikte instrument is de functionaliteit namelijk wisselend. Zo geven ze bijvoorbeeld bij Battery de groepen geluiden aan met een kleur die overeenkomt met de schermindeling.

De leds spelen ook een rol bij de indeling van het toetsenbord. Met de scale-functie kun je het keyboard namelijk precies zo indelen als je wilt. Je kunt de toonladder en de basisnoot aanpassen, of met één toets akkoorden spelen. Verder kun je het toetsenbord zo instellen dat je alleen noten speelt die tot de toonsoort behoren. Vals spelen is op deze manier niet meer mogelijk. De Light Guide leds geven daarbij de noten in de toonladder aan en noten buiten de schaal verschuiven automatisch naar de dichtstbijzijnde binnen de schaal.

Een andere extra functie is de ingebouwde arpeggiator. Hierbij kun je de afspeelsnelheid instellen, hoe de progressie van de noten loopt en over hoeveel octaven. De Kontrol S is ook bruikbaar als universele midicontroller: Met de Controller Editor software kun je midicontroller-types en -waardes instellen voor de encoders, waarbij de displays de waarde aangeven. Je kunt hiermee tevens splits op het keyboard instellen. Het werkt goed, maar het is aardig wat werk om zo andere merken plug-ins te programmeren. Ook de twee touchstrips zijn met de editor te programmeren in bijvoorbeeld een Stepped mode, die per gedeelte van de strip een andere functie kan bevatten.

Conclusie

De Kontrol S is een erg goed keyboard én een zeer goede instrumentcontroller, mits je hem gebruikt met Native Instruments Komplete

9 of 10. Pluspunten aan de hardware zijn de fraaie afwerking, goed afleesbare displays en het fijne toetsenbord. Niet iedereen zal even blij worden van de touchcontrollers voor modulatie en pitchbend en de verlichte toetsen, die niet per patch aan- of uit te zetten zijn. Als je Komplete 9 of 10 hebt is het een genot om deze te besturen met de Komplete Kontrol software. De workflow binnen de daw en bij standalone gebruik verbeteren aanzienlijk door de voorgeprogrammeerde tags, encodertoewijzingen en browsing-functie. Een leuk extraatje zijn de toonsoort- en akkoordsettings. Als standaard midicontroller of voor livegebruik laat de Kontrol S nogal wat te wensen over; er is niet voorzien in

- korte video met alle mogelijkheden van Kontrol S door NI
- handleiding

HET OORDEEL

- + uitstekend toetsenbord
- + goed afleesbare displays
- + unieke browser in combinatie met NI Komplete 9 en 10
- + degelijk gebouwd
- weinig extra functies van de software
- werkt alleen via de Komplete Kontrol software